

CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ SETMANAL | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT | DIVENDRES 15 DE FEBRER DEL 2019 | Número 28

PÀG. 3 | EDUARD IBÁÑEZ

Judici sense delictes ni prou garanties,
tribunal sense jurisdicció

PÀG. 8 | AARON DE LARRAZABAL

Tenia 15 anys, i els monjos de Montserrat

PÀG. 15 | TARRACONENSE

Els bisbes es comprometen a "adoptar
rigoroses mesures de prevenció" d'abusos

PÀG. 17 | ROBERT BARÓ

"L'origen cristià de Minyons marca
el seu tarannà assembleari"

PÀG. 21 | FE I NATURA

Què comparteixen
sant Francesc i Verdguer?

PÀG. 24 | BERNABÉ DALMAU

"Montserrat té els recursos humans
i espirituals per remuntar la crisi present"

**Per una reacció eclesial i social
davant dels abusos a menors | PÀG. 10**

PÒRTIC

Aquesta setmana l'hem obert amb una llarga editorial sobre els abusos a menors. No podem donar solucions; però hem intentat obrir el focus i oferir una mirada àmplia sobre el tema. Creiem que encara queden moltes passes per fer per poder donar veritables respostes.

SUMARI

3 Panoràmica

Judici sense delicte ni prou garanties, tribunal sense jurisdicció, per Eduard Ibáñez
Tenia 15 anys, i els monjos de Montserrat, per Aaron de Larrazabal

10-34 Actualitat

Per una reacció eclesial i social davant dels abusos a menors
Els bisbes es comprometen a "adoptar rigoroses mesures de prevenció" d'abusos
Robert Baró: "L'origen cristià de Minyons marca el seu tarannà assembleari"
Què comparteixen sant Francesc i Verdaguer?
"Montserrat té els recursos humans i espirituals per remuntar la crisi present"

32 Recull de premsa | Mans Unides - Monjos millenials - Examen de consciència de l'Església

33 Agenda | Magic Line - Dansa contemplativa - Regla de Sant Benet i el treball

35 La setmana a les xarxes

Fotografia: Tribunal Suprem | FDV, CC 3.0.

Judici sense delicte ni prou garanties, tribunal sense jurisdicció

Per Eduard Ibáñez
a Apunts eticopolitics

L'inici del judici davant del Tribunal Suprem contra membres del Govern, càrrecs electes catalans i dirigents socials catalans fa especialment oportú compartir aquí novament algunes reflexions entorn aquest lamentable procés penal, que taca profundament la història de la democràcia espanyola.

Com ja he dit en altres ocasions, la reflexió que faig aquí no vol expressar i és independent de qualsevol valoració política favorable ni desfavorable a les actuacions personals de les persones acusades i pretén exclusivament una anàlisi estrictament ètico-política i jurídica del procés

judicial en marxa, des d'una preocupació per la democràcia, els drets humans i el bé comú.

Els fets objecte de judici no són constitutius de delicte

Ja **m'he pronunciat** en altres ocasions per expressar la meva convicció, que és la mateixa que la d'innombrables experts i de les principals ONG internacionals de drets humans, corroborada per la decisió presa per la justícia alemanya en denegar l'extradició del president Puigdemont, que els fets objecte d'aquest procés no constitueixen delicte d'acord amb la legislació penal es-

panyola vigent. I la raó és molt clara i prou coneguda: resulta notori a un espectador imparcial que no es pot imputar cap acte de violència ni d'instigació a la violència a cap dels processats, requisit legal absolutament indispensable per tal que es donin els delictes de rebel·lió i sedició del Codi Penal espanyol. Cal no oblidar mai que en democràcia, només és delicte aquell fet definit expressament com a tal per la llei en el moment de la seva comissió (principi de legalitat).

Encara més. He dit que aquests fets no solament són delicte d'acord amb les normes legals vigents, sinó que, en un Estat democràtic i de dret, tampoc no haurien de ser considerats delictius per la llei penal.

I això per una triple raó. D'una banda perquè els fets objecte de judici van consistir en actes emparats pels drets i llibertats civils i polítiques fonamentals en un Estat democràtic i els Tractats internacionals de drets humans (llibertat ideològica, d'expressió, de reunió, de sufragi, de participació política...). Això és clar per tots els processats, però és particularment evident en el cas dels líders d'ANC i Òmnium. Per tant, imposar sancions per aquest fets constitueix una

violació greu i inacceptable d'aquests drets, impròpia d'un Estat democràtic.

En segon lloc, perquè les actuacions objecte de judici del dirigents polítics i parlamentaris processats van ser impulsades, acordades o autoritzades expressament per la majoria absoluta d'un Parlament democràtic, en el marc de l'autonomia institucional que li és inherent en democràcia, i que no causaven danys a drets fonamentals de cap persona. En cas de ser contràries a la Constitució, aleshores eren simplement actes sense validesa jurídica i podien ser anul·lats legalment, com efectivament ho van ser, però en democràcia no poden ser delictives. Per tant, sancionar penalment aquestes decisions, no solament és innecessari sinó que atempta contra els valors i principis bàsics d'un ordenament democràtic.

En tercer lloc, els actes imputables als acusats que són objecte de judici, tots de caràcter estrictament polític (reunions, declaracions de voluntat, decisions parlamentàries, convocatòria d'un referèndum...) no varen lesionar cap bé jurídic que hagi de ser protegit, única raó que justifica l'aplicació del dret penal en una democràcia. La

unitat política d'un Estat i el seu ordre constitucional no és un bé jurídic que es pugui **imposar contra la voluntat dels ciutadans afectats**, menys encara contra la voluntat expressada en les urnes i en els òrgans de representació popular. En democràcia, la unitat política i l'ordre jurídic depenen precisament de la voluntat, l'adhesió i el consentiment de la ciutadania. En conseqüència, no existeix una justificació jurídica ni ètica per imposar sancions a aquests fets, i encara menys unes sancions que impliquen llargues penes de presó d'una crueltat inconcebible.

Un procés penal que viola les garanties processals de l'Estat de dret

A part de la inexistència clara dels delictes imputats, també he tingut ocasió d'exposar aquí que aquest procés penal viola greument la llibertat i la presumpció d'innocència dels acusats, a causa del seu **empresonament provisional innecessari i injustificat** (i, per tant, immoral). És injustificat no solament per la ja esmentada manca evident de fonament de la mateixa acusació, sinó també per violar de forma inèdita en democràcia els drets i llibertats polítiques dels acusats, en impedir-los l'exercici dels seus càrrecs electes

o, encara més greu, impedir-los de ser investits com a president de la Generalitat, vulnerant a la vegada el dret de sufragi dels seus electors i l'autonomia institucional del Parlament de Catalunya, expressió del pluralisme polític i la sobirania popular.

A aquesta situació cal sumar-hi diferents circumstàncies que no garanteixen un judici just: determinades irregularitats i extralimitacions en la instrucció judicial, els obstacles imposats al dret de defensa i, sobretot, el fet que el tribunal encarregat del judici, la Sala Segona del Tribunal Suprem, no és el tribunal legalment competent, no ofereix les necessàries aparences mínimes d'imparcialitat i independència i impedeix que els acusats puguin impugnar una possible condemna davant d'un tribunal penal de rang superior, que són garanties processals bàsiques en un Estat de dret.

Totes aquestes circumstàncies fan que aquesta procés judicial sigui veritablement alarmant per qualsevol ciutadà, per molt allunyat que estigui de les posicions polítiques dels acusats, atès que posen en qüestió els principis i els drets fonamentals essencials en una democràcia.

Ara bé, quan en un procés penal es dona un cúmul tan greu de violacions de garanties penals i processals i de drets fonamentals, totes connectades entre elles, és perquè succeeix alguna cosa encara més greu, hi ha un vici profund en la mateixa arrel o essència del procés.

L'ordre constitucional (1978) ha perdut vigència jurídica a Catalunya

Com ja he tingut ocasió raonar amb més detall, els esdeveniments polítics succeïts a Catalunya en els darrers nou anys des de la sentència del Tribunal Constitucional de 2010 sobre l'Estatut han mostrat indiscutiblement un rebuig entre la ciutadania catalana a la pertinença a l'Estat espanyol d'unes dimensions tan notables i massives, i de tan àmplia extensió territorial, que suposa la pèrdua del mínim consens necessari per considerar *jurídicament* vigent a Catalunya la Constitució espanyola de 1978 en tant que norma *constitucional* (és a dir, de màxim rang) i ni tan sols per considerar *jurídicament* existent la mateixa unitat política espanyola.

De fet, alguns juristes de prestigi a Espanya (singularment Javier Pérez Royo) consideren que

ja la mateixa Sentència del Tribunal Constitucional de 2010, en anular parcialment l'Estatut d'Autonomia referendat pel poble de Catalunya, va produir l'efecte de deixar en una mena de suspensió jurídica tant el mateix Estatut com la Constitució "territorial", tota aquella part de la Constitució que regula la distribució territorial del poder a l'Estat.

En qualsevol cas, a partir de l'esmentada sentència, es va començar a mostrar un excepcional rebuig ciutadà, explícit i massiu, a l'ordre constitucional. Això és notori i ningú pot negar-ho. S'ha expressat en les immenses i inèdites mobilitzacions repetides al llarg dels anys, incloent els referèndums de 9 de novembre de 2014 i 1 d'octubre de 2017 i, sobretot, en repetits resultats electorals, que han mostrat una voluntat majoritària contrària a la pertinença a l'Estat en la immensa majoria de municipis i comarques i en la major part del territori català, arribant pràcticament a la meitat del conjunt del cos electoral, globalment superior al suport electoral explícit a la continuïtat de l'Estat, i assolint la majoria absoluta de la cambra de representació, la qual ha declarat reiteradament la voluntat d'iniciar d'un procés d'autodeterminació. De tal manera

que sembla bastant evident que, en una situació com aquesta, en qualsevol lloc del món, l'ordre jurídic vigent i la sobirania política sobre el que recolza, no gaudeixen del consens mínim suficient per ser considerat dret, o sigui jurídicament vinculants.

En efecte, un ordre jurídic no és simplement el mandat o la voluntat unilateral d'un poder polític capaç d'imposar-se per la força o la violència. Les normes legals són realment dret vàlid i vinculant únicament quan, a més de respectar els principis ètics elementals (fonamentalment, els drets humans), emanen d'una autoritat política legítima, reconeguda normalment com a tal per la generalitat dels ciutadans en un determinat territori. En altre cas, no són dret, no són normes jurídiques, sinó purs mandats de poder que, quan es volen imposar contra la voluntat dels afectats, esdevenen una simple coacció.

Això vol dir que l'ordre jurídic constitucional de 1978 (Constitució i Estatut) en tot allò referent als fonaments i límits del poder polític (naturalment de la nació política espanyola, la seva unitat política, el poder jurídic de les institucions polítiques, la distribució territorial del poder polític

en l'Estat espanyol, el poder polític conferit a la Generalitat, el règim jurídic de les seves institucions...), no gaudeix del mínim suport o consentiment social necessari a Catalunya per ser considerat vàlid ni vigent en aquest territori en tant que ordre jurídic *constitucional*. Tot aquest ordre jurídic ha quedat en suspens. Això és cert avui, però fou especialment evident en els esdeveniments que van tenir lloc els mesos de setembre i octubre de 2017, que va mostrar de facto com a inexistent a Catalunya la sobirania de la nació espanyola a Catalunya.

I és que no és l'ordre jurídic el qui estableix la sobirania política. La sobirania política no ve donada per una norma constitucional. És justament al revés: és l'existència real d'una veritable sobirania política la que genera un ordre jurídic vinculant. I l'existència real d'una sobirania, en perspectiva democràtica, procedeix exclusivament del consentiment i la voluntat efectius d'una població. Sense aquesta adhesió no hi ha real sobirania i, per tant, no pot engendrar un ordre jurídic vinculant.

El Tribunal Suprem no gaudeix de jurisdicció per examinar aquesta causa

Si això és així, la conseqüència és que els poders constitucionals espanyols que deriven del ordre jurídic de 1978 (poder executiu, legislatiu, judicial i tribunal constitucional) no gaudeixen d'autoritat jurídica suficient per emanar normes o decisions que puguin imposar-se jurídicament en el territori de Catalunya contra les normes i decisions de les institucions representatives pròpies d'aquesta població que han reclamat la màxima legitimitat per damunt de l'ordre constitucional, i encara menys per jutjar-les i sancionar-les penalment.

D'alguna manera, es pot constatar un buit de poder (jurídic) en el territori de Catalunya, atès que no existeix cap norma ni autoritat política de màxim rang reconeguda i consensuada en aquest territori. Una llacuna legal greu, que només pot ser reconduïda mitjançant acords polítics que reconstrueixin aquell consens social mínim suficient que permeti establir autoritats polítiques reconegudes per la generalitat dels ciutadans en aquest territori. Mentrestant, els òrgans de l'Estat espanyol actuen a Catalunya com un poder purament fàctic no jurídic, només acceptat o acatat actualment per virtut de la seva força punitiva (recolzada en la maqui-

nària policial, judicial i militar), sense veritable i autèntica autoritat jurídica. És doncs una mena d'administració fàctica d'un territori disputat, administració que no compta amb l'adhesió i reconeixement polític mínims suficients de la seva població.

En conseqüència, l'Estat espanyol no gaudeix de títol jurídic per exercir coactivament la seva sobirania sobre el territori català i, encara menys, gaudeix de títol jurídic per reprimir penalment el comportament polític de les institucions polítiques catalanes en el seu territori o dels seus representants. Té un pur poder fàctic, però no autoritat jurídica legitimada. És a dir, als poders de l'Estat els manca allò que en termes de la ciència jurídica s'anomena *ius puniendi*, el dret de castigar. Si exerceixen un poder per castigar ho fan purament com a força bruta, però sense jurisdicció (*iuris dictio*, dir el dret), és dir, sense autoritat jurídica per aplicar el dret penal.

En efecte, el *ius puniendi* va eminentment vinculat a la sobirania i és el que distingeix la violència emprada per una autoritat política legítima de la violència emprada per una organització

de particulars, un moviment armat o una banda de malfactors, la violència dels quals és pura força o coacció.

Un Estat disposa de títol jurídic per exercir la violència sempre que ho faci en l'exercici i en el marc de la seva sobirania en el seu territori i en els seus ciutadans. Ara bé, si en un determinat territori l'Estat no és reconegut com a tal per la generalitat de la població o almenys per una part suficient, substancial i decisiva, sinó que és rebutjat políticament i de forma explícita i massiva, aleshores no gaudeix de sobirania per imposar-se políticament en aquell territori i menys encara per fer-ho mitjançant la violència punitiva. Aquest és la situació actual de l'Estat a Catalunya.

En definitiva, els tribunals espanyols no tenen jurisdicció penal per jutjar ni imposar penes per les decisions polítiques preses per les institucions polítiques catalanes i els seus dirigents. El Tribunal Suprem resta mancat de poder jurisdiccional, autoritat legal o capacitat jurídica per jutjar penalment els actes i decisions dels dirigents del Govern i el Parlament que van qüestionar la unitat política i actuar al marge dels òrgans constitucionals per celebrar un referèndum. Davant

d'això, l'única decisió jurídicament coherent i sòlida seria acordar el sobreseïment de la causa. En no fer-ho, es veu abocat irremeiablement i inevitablement a vulnerar globalment els principis democràtics, les garanties processals i els drets civils i polítics fonamentals.

Sóc realista i comprenc que aquesta posició és ben lluny del que es pot esperar del Tribunal Suprem (tampoc del Tribunal Constitucional), doncs és un tribunal format precisament per ciutadans espanyols, afectats personalment pel conflicte polític objecte de la causa, per tant, subjectivament parcials i difícilment capaços de comprendre tot això. Malauradament, només un tribunal realment imparcial en aquest conflicte, com seria un tribunal internacional, format per jutges no contaminats políticament i culturalment per una determinada comprensió de la nació espanyola, ni per una visió positivista estatista-reduccionista del dret, podria tenir la suficient objectivitat per fer un anàlisi d'aquestes característiques. Però això no ens ha de fer renunciar a exposar les coses tal i com les veiem.

Tenia 15 anys, i els monjos de Montserrat

Per Aaron de Larrazabal
a L'opinió publicada

Un pobre capellà de poble no té gaires coses, però, si en té alguna, com tothom en aquest món, és el record de les seves vivències. I les de jovenet marquen per a tota la vida, amb aquella viva pròpia de les coses que es descobreixen. L'any 1999, jo tenia 15 anys, vaig pujar a Montserrat per fer una primera estada llarga amb els monjos: set dies i sis nits. Era una trobada organitzada pel Seminari Menor de Barcelona. Exercicis espirituals per a adolescents. Em va acompanyar un amic, l'Oriol, de Sant Cugat com un servidor, antic escolà de Montserrat. Imagineu-vos quin parell: interessats per la Litúrgia, l'Evangelí, la música religiosa...

Jo mai havia estat dintre del clos monàstic, aquell que no és obert als turistes, ni als peregrins: els monjos també tenen dret a la intimitat, dins casa seva. Com qualsevol. I més si et visiten 2 milions de persones l'any! Un raconet, en pau, com el necessiten! L'Oriol, que hi va viure tota la seva adolescència, me'l va fer conèixer a fons. Recordo les llargues converses amb tres monjos vellíssims (els jubilats sempre tenen temps) P. Irineu Segarra, P. Gregori Estrada, G. Odiló M. Planàs. Amb 15 anys no entenia del tot allò que deien, però reconeixia que era gran, admirable, bell, autèntic... i que un dia ho entendria totalment. Amb el temps, he vist que

mai ho entendré del tot, perquè tot allò que és gran, admirable, bell, autèntic... mai no es copsa completament.

Descobrir Déu a través de l'art, de la música i de la bellesa; del tracte fraternal amb els germans de comunitat; del valor del treball, no com un càstig, sinó com una oportunitat d'elevació humana; de la pregària, que amara tota la jornada, com a lloança de l'amor de Déu; d'una manera raonada i intel·ligent de viure la fe, sense cursilismes ni simplismes, mirant de comprendre la vida humana, sense desatendre-la... Tot això em va marcar. Jo no seria qui sóc sense tot això. Només em dol no ser prou fidel, ni prou coherent, amb tot allò que els bons monjos de Montserrat m'han inspirat. No sóc perfecte,

com la comunitat tampoc; de perfecte, només el Pare del Cel.

Amb el pas del temps, a mesura que coneixes més i veus el conjunt (amb els seus encerts i errors) he deixat de mitificar Montserrat. Els mites no són reals. Però l'agraïment és enorme, i voldria que la meva estima ho fos també. Per aquest motiu, si algun membre de la família ha delinquit, que respongui davant qui toqui. Però no condemnem tots els membres innocents, que fóra una injustícia.

AARON DE LARRAZABAL, RECTOR DE SANTA EULÀLIA
DE RONÇANA I LLIÇÀ D'AMUNT | [LLEGIR AL WEB](#)

Per una reacció eclesial i social davant dels abusos a menors

Dolor i consternació. Se'ns fa un nus a gola en parlar d'abusos sexuals a menors comesos per alguns sacerdots o religiosos a Catalunya apareguts les darreres setmanes. Van causar un dany enorme a les seves víctimes, deixant sovint seqüeles difícilment reversibles. En alguns casos aquestes conductes agressives es van perllongar durant massa anys, afectant a molts infants o joves, sense que ningú del seu entorn ho hagués detectat o, en tot cas, ho hagués denunciat i aturat.

Casos especialment esfereïdors

Han estat comesos per aquells que precisament tenen per missió la cura, l'atenció i l'educació dels infants. Gaudeixen de la màxima confiança de les famílies i formen part d'una institució, l'Església, que no té altra raó de ser que promoure el missatge evangèlic de l'amor universal i procurar el creixement de les persones.

L'Església que Pau VI definia com "experta en humanitat", també ha acollit experts en crueltat. Aquesta és una greu paradoxa, que ha de ser motiu d'una gran reflexió i estudi en pro-

funditat, encara que potser no arribem mai a una explicació plenament satisfactòria, com tot allò que ateny al misteri del mal. **L'Església, a tot arreu sense excepció, com qualsevol altre institució social, no és immune a la possibilitat que alguns dels seus membres causin mal als més dèbils.**

Mirant el passat, en molts casos no consta que les institucions en tinguessin notícia. Hem conegut situacions intolerables que aparentment tothom coneixia però ningú deia res. Però aquests fets han mostrat que en les institucions d'Església també hi ha hagut responsables dels àmbits on van cometre's els abusos que van fallar estrepitosament.

L'Església no va saber protegir prou tots els espais i les persones que hi van fer confiança. No es va saber prevenir ni detectar aquests delictes. I, si en va tenir alguna informació o sospita, no sempre va prendre les mesures necessàries per investigar-ho, aturar-ho i ocupar-se degudament de les víctimes.

Mirant el present, hi ha hagut un canvi en la preocupació per la protecció de la infància i les

penes per aquests delictes. Però **encara no s'ha fet prou.** Una víctima ja és una tragèdia.

Cal una forta reacció eclesial

Els darrers dies han aflorat nous casos i ningú pot assegurar que no se n'hagin produït més. Per això, **l'Església catalana ha de reaccionar.**

Els bisbats i les institucions on es van produir aquests fets han expressat la seva condemna i el dolor veritable que senten, han demanat sincerament perdó per la responsabilitat que els pertoca i s'han posat a disposició de les víctimes. Han creat o activat mecanismes d'investigació i d'atenció a les víctimes. Tots els bisbats tenen procediments judicials, que cada cop són més estrictes per les successives reformes que els darrers anys ha aprovat la Santa Seu.

També cal remarcar que **la majoria d'institucions catòliques que treballen amb infants i joves fa anys que han incorporat en la seva activitat protocols i normatives molt avançades per prevenir i afrontar aquestes situacions.** Especialment en els àmbits **escolars** i de lleure

hi ha una cultura de prevenció equiparable a la de qualsevol altra institució. Hi treballen des de **molt abans** que aquest tema fos portada als diaris. La prova és que alguns casos actuals que han afectat institucions eclesials s'han conegut perquè els mateixos infants han trobat l'entorn favorable per denunciar l'abús i ser compresos.

Però tot el que es pugui fer és poc. La realitat ha mostrat que **cal dedicar una major reflexió i atenció a aquest problema i activar tot un programa propi d'àmbit interdiocesà** de mesures pastorals, organitzatives, jurídiques i disciplinàries a tots nivells. Cal reforçar la prevenció, investigar i actuar adequadament davant de qualsevol denúncia, gestionar-ne la informació i la seva comunicació i col·laborar amb la justícia civil. No és un tema que afecti a un bisbat o una congregació religiosa. **Un sol cas és una ferida a tota l'Església i, per tant, cal un reacció conjunta** i coordinada de tota l'Església catalana.

Sense menystenir la presumpció d'innocència ni instal·lar un ambient de delació permanent, caldria introduir criteris més estrictes en la selecció de les persones que tracten amb infants

i potser també una major atenció a l'educació sexual i afectiva de les persones que opten per les vocacions al presbiteri i la vida religiosa. En aquests àmbit, també hi pot ajudar l'aportació dels experts i professionals qualificats.

Un altre capítol és la revisió del passat. Caldria veure com s'ha d'afrontar perquè no sigui una autoflagelació estèril. Però **tota revisió que no faci l'Església des de dins, la faran des de fora**. I sobretot, s'ha de fer per **donar una resposta a les víctimes** que els ajudi a curar les ferides.

La contribució decisiva eclesial

Malgrat la innegable gravetat dels fets coneguts, seria molt injust estendre una sospita generalitzada sobre l'Església i els seus servidors. Un enfocament realista del problema sap que **la majoria dels sacerdots, religiosos i religioses del nostre país es deixen la pell en el seu treball diari d'atenció personal i acompanyament en bé de les persones**. I la majoria vol dir la immensa majoria. Molt sovint fins a edats increïblement avançades, amb una quasi total

renúncia a la seva vida personal i amb recursos i condicions de vegades molt precaris. Les persones que avui opten per la vida consagrada o pel ministeri sacerdotal ho fan sobretot des de la generositat i el servei als altres.

Seria també un error que aquests fets tan greus, contra els que cal seguir lluitant, portessin a ignorar o menystenir **la immensa obra social i educativa de l'Església en favor dels infants i els joves a Catalunya**.

Al llarg de la història, i també avui dia, la tasca de l'extensa i sòlida xarxa d'institucions educatives i universitàries catòliques, de les parròquies, els moviments i associacions catòliques, els esplais, les institucions d'educació en el lleure, l'escoltisme, els centres culturals, les entitats socials, l'atenció als col·lectius més vulnerables o les institucions sanitàries, formades i dirigides per laics i religiosos cristians, són un patrimoni de valor humà incalculable. Ha fet un gran bé a generacions d'infants i són avui una realitat que contribueix decisivament al creixement i el benestar de la infància del nostre país. Sense aquesta aportació de l'Església, el patrimoni espiritual del nostre país seria més pobre.

Per això cal lamentar les actituds d'algunes persones o grups, socials, polítics o mediàtics, que en ocasió d'aquests terribles casos, i moguts del desconeixement o els prejudicis sobre de la realitat de l'Església, actuen per estendre la desconfiança sobre ella i debilitar la seva presència social. Amb aquest objectiu, **no es poden llençar acusacions falses o distorsionar la realitat**. Per a tots la prioritat ha de ser l'atenció a les víctimes i la protecció de la infància.

Un greu problema de salut pública

Cometriem tots un greu i perillós error d'enfocament si l'aflorament d'aquests casos no contribuís a incrementar la preocupació col·lectiva davant la gravetat del problema dels abusos sexuals (i no solament sexuals) de la infància i la necessitat de reforçar-ne la prevenció i la protecció dels infants.

Seria miop circumscriure l'atenció social o mediàtica a un problema propi de l'Església catòlica, com pretenen erròniament alguns. O pensar que el problema se soluciona **tornant a mesures penals primitives**.

Cal obrir el focus. Si s'han arribat a produir aquests abusos en el marc d'institucions catòliques durant tant de temps sense que això no fos detectat o aturat, és un indicatiu de la gravetat i extensió del problema. Els casos imputables a preveres o religiosos són, malauradament, una ínfima part d'un problema molt més greu, que té lloc en totes les capes socials.

Nombrosos informes i estadístiques mostren continuadament que **les agressions i abusos sexuals, incloent la utilització de menors per la pornografia o la prostitució, són una xacra terrible d'abast mundial**. Però també una realitat ben present en el nostre país, i que es dona amb més virulència en l'àmbit familiar. Un espai encara més captiu del silenci i la victimització de les víctimes. És un error minimitzar els fets o el dolor de la víctima pel fet que hagi passat fa molt temps o perquè en seu moment la família no hagués volgut denunciar. Això només contribueix a incrementar l'espiral de silenci i de patiment.

Alguns informes xifren entre en gairebé el 20% de la població que ha estat víctima en la infància d'algun abús o agressió. **A Catalunya cada**

any hi ha prop d'un miler de denúncies per abusos o agressions sexuals a menors.

Ens trobem davant d'un dels fenòmens més greus d'agressió a la infància, amb l'agreujant d'un mal sovint ocult que impedeix el seu tractament i el coneixement del seu impacte psicossocial. Quan, el perfil de l'agressor és el pare, la parella de la mare, l'avi o amic de la família, el problema és encara més difícil de detectar. L'ocultació, que afecta a tot tipus d'institucions, **és encara més opaca quan es dona en l'àmbit familiar**. Alhora, quan en qualsevol entorn la sexualitat es converteix en un factor d'explo-tació i degradació de les persones, és també el **síntoma d'un greu problema que la modernitat no ha resolt**.

Hi ha experts que parlen dels abusos a menors com un veritable "problema de salut pública". Encara cal formar millor al personal sanitari, crear equips multidisciplinaris per al diagnòstic i el tractament, incrementar la recerca, la formació de pares i educadors, la identificació de famílies de risc, així com una major coordinació de totes les institucions implicades per millorar-ne la prevenció, el diagnòstic i el tractament.

Ben recentment han tornat a fallar els protocols que en l'àmbit educatiu ha aprovat l'administració pública. I malauradament no sembla haver-hi una consciència social prou forta i generalitzada per afrontar-adequadament aquesta realitat. **I la maduresa i el civisme d'una societat es mesura també justament pel grau de protecció dels seus infants i adolescents.**

Un canvi de mentalitat

Tornant a l'àmbit eclesial, totes les expectatives estan posades en la trobada que ha convocat el papa Francesc la setmana vinent. Una cimera extraordinària amb un format que no s'havia fet mai, reunint els presidents de totes les conferències episcopals del món.

Els darrers anys, especialment **durant els pontificats de Benet XVI i de Francesc, s'han revisat i endurit les normatives i els protocols** que han de garantir la **protecció dels menors** en tots els àmbits eclesials. Com ha trascendit des de la Santa Seu, es tracta de transmetre amb claredat a tots els responsables eclesials què han de fer. **No pot repetir-se mai més**

l'ocultació del problema i molt menys el trasllat dels sospitosos o inculpats a una altra paròquia o centre escolar, com s'havia fet tantes vegades. Cal fer net.

Però creiem que sobretot més enllà de les normes i els protocols, el que ha de provocar aquesta cimera eclesial és **un canvi definitiu de mentalitat**. Sobre l'abast i la gravetat del problema. Un canvi que ha de conduir a ser més profètics i clars contra l'encobriment, els excessos del clericalisme, el secretisme i l'abús

de poder. **No és un tema d'imatge o de respondre només a uns casos concrets**. Hem de veure com entre tots responem a un problema estructural que destrueix persones.

Els fets que hem conegut darrerament haurien de ser una nova crida per **un renovat esforç social i institucional en tots els àmbits**, també naturalment de l'Església, a fi de conèixer millor aquest problema, les seves causes i efectes, i sobretot per millorar la prevenció, detecció i tractament de les víctimes, objec-

tius que van molt més enllà de la mera repressió penal.

Així mateix, cal avançar cap a una millor educació social i afectiva de la població, que ajudi a tothom a viure la sexualitat d'una manera humana i responsable. **Un canvi de mentalitat que s'ha de produir a tota la societat, que vol dir que també s'ha fer dins de l'Església** i que la mateixa Església hauria de liderar.

Els bisbes es comprometen a “adoptar rigoroses mesures de prevenció” d’abusos

En les darreres setmanes, l'Església Catòlica a Catalunya s'ha vist sacsejada per algunes notícies referides a abusos de menors, que ens omplen de vergonya i de dolor, ja que alguns dels agressors eren persones consagrades o sacerdots.

Els abusos a menors, que condemnem rotundament, i la cultura que els fomenta o justifica és un greu problema que afecta tota la societat. I l'Església, com a part de la societat, també se'n veu afectada.

Demanam perdó a les víctimes i ens solidaritzem amb el seu dolor; i també a totes les persones a qui el coneixement d'aquests fets ha escandalitzat i ha fet trontollar la seva confiança en l'Església.

Sofrim i preguem per les víctimes, que han quedat marcades en la seva vida. En solidaritat

amb tots els qui hagin patit algun tipus d'abús i amb les seves famílies ens comprometem a col·laborar en l'aclariment dels fets del passat i a trobar la manera d'ajudar les víctimes en el seu restabliment.

L'Església actuarà amb determinació per protegir els infants i els adults vulnerables, eliminant tot tipus de tolerància o encobriment, i per erradicar de les nostres comunitats i de tota la nostra societat la cultura de l'abús sexual, econòmic, de poder i de consciència. Així mateix, prenem el compromís d'adoptar rigoroses mesures de prevenció, que impedeixin la seva repetició, a partir de la formació d'aquells a qui els seran confiades tasques de responsabilitat i educatives.

Creiem que és just valorar la dedicació generosa i madura de tants sacerdots i religiosos, d'edu-

cadors en les escoles i el temps lliure, envers els infants i joves, i les seves famílies, i convé que els defensem de l'ombra de sospites generalitzades, així com volem recordar el dret que tota persona té a la presumpció d'innocència. Molt de treball ben fet així ho avala.

En aquests moments, reiterem el nostre ferm compromís amb el compliment de la legislació vigent canònica i civil, i que passa per: posar en coneixement del Ministeri Fiscal els fets ocorreguts que poguessin constituir delictes contra la llibertat i indemnitat sexual,

per a la valoració jurídica que correspongui; instar les víctimes que denunciïn els fets davant les autoritats civils; i informar la Congregació per a la Doctrina de la Fe per a qualsevol cas d'abús fonamentat. I estem atents al que el Papa Francesc reunit pròximament amb els Presidents de les Conferències episcopals del món determini per combatre aquestes accions deshonestes i delictives que tant afecten l'anunci de l'Evangelí.

Demanam que a totes les celebracions religioses de les nostres diòcesis, el proper dimecres

de cendra, dia 6 de març, en començar la Quaresma, que és temps de conversió, es pregui i es dejuni d'una manera especial per les víctimes dels abusos i fem nostra la ferma determinació del papa Francesc que assenyala que «l'abús sexual és un pecat horrible, completament oposat i en contradicció amb el que Crist i l'Església ens ensenyen» (21-9-17)

CONFERÈNCIA EPISCOPAL TARRACONENSE |

[LLEGIR AL WEB](#)

Robert Baró: “L’origen cristià de Minyons marca el seu tarannà assembleari”

“Qui és escolta ho és per a tota la vida”, ens recorda **Robert Baró**, nou consiliari de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya només començar la nostra conversa. Baró acaba de ser **nomenat consiliari** de l’associació escolta per la Conferència Episcopal Tarraconense a la darrera reunió a Tiana. Una associació, la de Minyons, que acaba de votar no a unificar-se amb les altres dues entitats escoltes catalanes. Volem saber quina és la situació actual de l’associació, com ha estat el procés de treball i com és el mètode propi.

Quina és la radiografia actual de l’escoltisme a Catalunya?

A cada país l’escoltisme només pot tenir una associació per confessió. La diferència entre associacions és per confessió, no pot haver-hi dues associacions que professin la mateixa confessió. Hi ha tres tipus d’opcions confessionals, les religioses, on hi ha escoltes catòlics, protestants, budistes, jueus... les associacions

plurals, en les quals es treballa l’espiritualitat des de diferents religions i segons els membres que tinguin, i hi ha associacions laiques. A Catalunya tenim aquests tres tipus d’associacions. Acció Escolta és plural, Escoltes Catalans és laica, i Minyons és catòlica. A nivell de números, Acció Escolta és la més petita, amb uns 1.500 escoltes que estan presents a Barcelona i entorns. La segona és Escoltes Catalans, amb uns 3.500 escoltes i presència també a Barcelona i entorns, i la més gran és Minyons Escoltes i Guies de Catalunya, amb 15.000 escoltes i presència a tot el territori.

Durant 9 anys s’ha treballat per un procés d’unificació. Cap a on es volia anar?

El procés d’unitat havia de portar a una associació única que fos plural, que ocupéssim tots el lloc de la més petita ara, Acció Escolta, i que fos l’única associació validada internacionalment per fer escoltisme a Catalunya, igual

que es dona a altres llocs, com a Gran Bretanya o Estats Units. A Catalunya, en canvi, tenim el model francès.

Quin és el marc ideològic de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya?

La base és la mateixa, l'escoltisme, però la manera d'aplicar-ho és molt diferent, i això ve dels orígens de cada entitat. Minyons té un origen eclesiàstic, té una distribució territorial eclesial. En origen els territoris dels agrupaments eren com les diòcesis però després s'ha anat refent i no correspon exactament a les diòcesis actuals. A Girona, per exemple, sí correspon però hi ha una altra demarcació que agafa territori de cinc diòcesis, com passa a la zona de Lleida. L'escoltisme és una associació internacional i és un mètode que es desenvolupa a nivell de tot el món. Una de les seves opcions fonamentals és el treball de la fe, el treball de l'espiritualitat, que es pot treballar de moltes maneres.

Com es treballa la fe a Minyons?

Minyons neix dintre de l'Església Catòlica i actualment existeix com una associació en la qual hi ha gent de tota mena, molt plural. Formalment segueix sent catòlica, amb una relació excel·lent

amb l'Església, però en el seu interior hi ha gent de tot tipus de sensibilitat. I aquesta diversitat és la que marca Minyons. Per una banda la relació amb l'Església ve marcada per la territorialitat i per tenir el 80% dels agrupaments en locals eclesiàstics, però per altra banda es viu una realitat molt diversa on conviuen persones de totes les opcions religioses i ideològiques dins la casa. Aquesta és la característica i marca el nostre tarannà. L'origen religiós cristià ens marca en l'assemblearietat. Tenim molta participació des de la base, i tot i que sigui escoltisme i tingui una estructura piramidal, amb comissaris, taula executiva, etc., el dia a dia funciona tot per assemblees i hi ha una fluïdesa de la informació i responsabilitat molt gran. Això és molt propi de Minyons que no esdevé en altres organitzacions escoltes que són més piramidals. Si Minyons no hagués nascut des de l'Església no hauria tingut la plataforma parroquial adequada per crear agrupaments arreu i potser no existirien agrupaments en llocs minúsculs i tan escampats.

La darrera Assemblea General de Minyons, celebrada a Olesa de Montserrat el novembre, va votar massivament per no unificar-se...

Tant Minyons com Escoltes Catalans han votat

pel no de manera majoritària, sí. Ha sortit amb claredat que les dues més grosses no volien unificar-se. Això ha implicat, entre altres coses, que molts canvis que s'estaven esperant a fer s'han postposat, i ara s'han de fer.

Com quins?

Per exemple un canvi d'Estatuts. Els Estatuts que tenim són de l'any 1974. S'han d'actualitzar, són fets durant el franquisme i abans del Codi de Dret Canònic. El projecte pedagògic també necessita actualització perquè l'actual que tenim ara és dels anys 80. S'ha anat actualitzant en la manera d'adaptar-ho als caus però la revisió general del projecte és la mateixa, cal una revisió. I també molts altres aspectes pràctics de com s'ha de gestionar l'entitat que s'havien deixat en *standby*. La part bona és que s'ha anat treballant per veure com es volia tot això en la nova entitat i la documentació que s'ha treballat internament a Minyons per compartir amb els altres ja és fruit d'una reflexió interna. Tenim ara molta informació que hem de processar per començar a treballar en aquesta direcció.

Minyons ho viu com 9 anys perduts?

Ni molt menys. Han estat anys de treball per

analitzar i poder fer la sincronització. La sincronització no ha estat possible però la feina d'anàlisi intern s'ha fet i per tant ara no partim de zero, sinó de tota la feina feta, que és molta.

Per què la unificació no ha resultat?

Ha estat un procés llarg i quan les coses no es concreten és fàcil estar d'acord. A mida que vas concretant, veus les diferències i quan concretes molt és quan veus que hi ha coses que grinyolen. A mida que s'ha anat concretant el projecte s'ha vist que hi havia una majoria en les dues entitats grosses que no veia clar assumir aquest nou projecte. Mentre només eren les bones intencions de fer coses plegats, tots som escoltes, cap problema! Quan has de baixar al detall de com s'han de dir les noves unitats, de quin ha de ser el model pedagògic, quin ha de ser el model de representativitat, d'on s'ha de situar la seu.

També en 9 anys els caps han canviat.

Sí. En cinc anys es renoven tots els caps perquè un cap acostuma a estar tres o quatre anys sent-ho. Ha estat un engegar constant, cada generació s'ha de posar al dia sobre el que els altres han decidit i apropiat-s'ho, i de vegades el problema ha estat que la nova generació no ha volgut

apropriar-se d'allò que havia decidit l'anterior. És el risc o l'avantatge de tot procés hiperparticipatiu. Hi ha hagut un immens interès. En el cas de Minyons eren 1.200 joves a l'assemblea un diumenge a quarts de nou del matí a Olesa per treballar tot el dia tancats en una aula de sessions. És impactant veure la quantitat de gent jove que tenim implicada i amb ganes de treballar.

Què ha pesat més per dir que no?

El procés no havia madurat suficientment com perquè tothom se sentís a gust. Si ens haguéssim vist obligats per alguna raó a unificar-nos el procés hagués tirat endavant i segurament ho hagués fet bé. Però hi ha moltes especificitats. Per exemple, la territorialitat s'havia de canviar tota, i això a Minyons costava molt perquè agrupaments que portaven molts anys treballant junts se'ls havia de separar. També formes de composició barcelonina o no barcelonina, a Minyons està molt compensat. O també l'escola de formació. Actualment està tot molt muntat, la Generalitat emet els títols de lleure i hi ha moltes escoles de lleure; però l'escola de formació de Minyons és anterior i és l'única que funciona exclusivament amb voluntariat. Tota la formació la imparteixen caps veterans a caps joves i la fan exclusivament

voluntàriament, és una de les joies de la corona. Unint també s'havia d'adaptar i són coses que costen. Si no veus molt clar el resultat pot haver-hi gent que tingui por a canviar.

Aquest procés d'unificació és, doncs, porta tancada?

Ara és porta tancada per uns quants anys, sí. Ha sigut un esforç molt gros i el resultat ha estat un no conscient. Però la porta que s'obre és a mantenir la bona relació amb les dues altres associacions des de perspectives diferents i amb molta col·laboració i perquè s'arribi a encara més. El fet de no tenir en l'horitzó la unificació ajuda a que puguem col·laborar més.

Des de l'Església es veia bé aquesta unificació?

L'actitud des de l'Església sempre ha estat un 'nosaltres estarem sempre al vostre costat, decidiu el que heu de fer i quan hàgiu decidit en tornem a parlar', aquesta ha estat l'actitud de la Conferència Episcopal Tarraconense.

No hi havia certa por a diluir la marca pròpia dins d'aquesta nova associació única?

Una certa recança sí, però no hi hagut cap mena de moviment ni pressió de cap tipus per atu-

rar-ho, sinó un dir 'feu, i quan tingueu el resultat ja ens ho direu'. Els bisbes han estat contínuament informats del procés.

L'aspecte de l'espiritualitat i la fe explícita ha pogut decantar la balança de l'altra associació per dir que no?

Segur que és un dels aspectes que ha pesat perquè les tres opcions de l'escoltisme són el país, el mètode, que és la llei, i l'espiritualitat. Sobre el país, el punt de partença era evident, a més a més nosaltres som una excepció perquè només pot haver-hi una associació per Estat i Catalunya som gairebé l'únic cas en el qual tenim una situació de desdoblament; no tenim un ple reconeixement internacional però sí un reconeixement. Jo vaig a les reunions del Consell General de l'Escoltisme Catòlic i cada Estat té sis vots i per a l'Estat Espanyol són tres vots pel moviment espanyol i tres pel moviment català. De tal manera que a l'Estat Espanyol hi ha dues associacions diferenciades, l'espanyola i la catalana. Tenim un reconeixement diferenciat des del principi, és un cas peculiar.

I pel que fa al Mètode?

Mètode és complicat. Tenim tradicions pedagò-

giques molt diferents. Hi ha temes que els tenim molt consensuats des de sempre, la coeducació no es posa en dubte, per exemple, però hi ha temes de mètode que s'havien de sincronitzar. Per exemple tot el que és simbologia. Una de les coses que diferencia l'escoltisme és la simbologia externa, tenim des d'agrupaments que van amb uniforme complet fins a agrupaments que gairebé no porten ni foulard. A l'hora de treballar el projecte, que és el nucli de l'escoltisme, hi ha moltes maneres. O les branques per edats que les tenim diferents. Tot i ser d'una mateixa associació internacional hi havia moltes coses per sincronitzar.

I la tercera pota és l'espiritualitat.

Com l'entén Minyons aquesta espiritualitat?

Des de Minyons s'entén que s'ha de fer un treball d'espiritualitat personal; però som conscients que sent una institució catòlica una part molt gran dels membres no són catòlics. Per tant, treballem perquè es pugui fer un treball de la fe o de l'espiritualitat adaptat a cadascú. No intentem rebaixar per baix pel que menys ho treballa sinó personalitzar-ho. Nosaltres per exemple tenim dos projectes bonics: la llum de la Pau pel Nadal i el MISC a Montserrat. Per a

la Llum de la Pau elaborem uns materials que es poden treballar de moltes maneres. La llum de Betlem és explícitament cristiana catòlica, perquè una llum que s'encén a Betlem al Nadal i es porta a les esglésies més catòlic no pot ser, però ho treballem de tal manera que tothom pugui tenir uns materials que t'ajudin a treballar l'Evangelí i la fe o també la llum com a Pau que ve d'un territori que està en guerra, i que recorre part d'Europa i el món portant un missatge de pau. Generem uns materials que tinguin uns materials específicament cristians i altres elements que només siguin treball de valors. L'altre projecte és el MISC de Montserrat, el Centre Escolta d'Espiritualitat a Montserrat on tenim el mateix tipus de materials. En un lloc explícitament catòlic com és un monestir tenim materials que permeten treballar des d'una espiritualitat absolutament areligiosa, amb materials des de la natura en un lloc on la natura és molt potent, però amb la possibilitat de ser acompanyat per un monjo o per una monja, de fer un dia d'estada dins el monestir. Una mica a la carta segons la sensibilitat de cadascú, però on l'oferta és completa.

Què comparteixen sant Francesc i Verdaguer?

“Lo Criador quant vos ama! / Ameu-lo, vosaltres, bé / que amor amb amor se paga”. **Jacint Verdaguer** reinterpreta amb aquests versos la narració que el biògraf **Tomàs de Celano** va fer de sant **Francesc d'Assís** al segle XIII. El místic té tot d'ocells als genolls i a l'espatlla, s'hi comunica. En aquest diàleg reivindica que homes i dones s'han oblidat d'agrair tot el que han rebut de Déu.

Sant Francesc i mossèn Cinto van viure temps i escenaris diferents. Però els uneix una sensibilitat extraordinària i la necessitat d'estar en contacte amb la natura, on reconeixen la mà d'un Déu creador. El matrimoni de **Maria-Mercè Bruguera** i **Josep Gordi** han explorat aquesta experiència, que supera l'estètica. El resultat és un llibre a quatre mans que el Centre de Pastoral Litúrgica publica a la col·lecció Emaús: *Sant Francesc, Verdaguer i la natura*. Parlem amb Bruguera, que és professora de llengua i literatura catalanes, i amb Gordi, geògraf i coordinador del postgrau *Significats i valors espirituals de la natura*.

Verdaguer i Sant Francesc han unit els vostres àmbits professionals?

MMB. Sí, aquest llibre uneix dedicacions professionals i també els nostres interessos. Jo sóc professora de llengua i literatura catalanes i tota la vida he explicat Verdaguer als meus alumnes i als que no han estat els meus alumnes. Junta-ment amb **Llorenç Soldevila** vam ser pioners en fer rutes literàries a l'entorn de Verdaguer. Era als anys vuitanta, quan ningú no en feia. Vam fer que els alumnes descobrissin una altra vessant d'una persona que podia semblar molt antiga i que pel fet de ser capellà en una societat tan laica com la nostra, semblava que se'l menystenia. Pobre Verdaguer! Era un gran poeta i una persona molt desgraciada...

Mirar d'entendre Verdaguer sense la seva vessant de fe és molt difícil: el personatge és això, també.

MMB. Sí, i està bé que sigui així. Hi ha d'haver gent que pugui escriure des de la fe, altra que

pugui escriure des de l'agnosticisme i una altra gent que ho faci des de l'ateisme més recalçant. La poesia és de tothom i per a tothom que la percebi, estimi i llegeixi, independentment de les seves creences. Verdaguer és un dels grandíssims poetes del nostre país! Catalunya hi té un gran deute perquè va ser un dels pilars per a la projecció de la llengua catalana vers el segle XX. Que ell fos capellà no és un demèrit. I la figura de sant Francesc ja és tota una altra història que ha donat molt de fruit en el món actual.

Parlem d'actituds. La fe i la natura són punts de trobada d'aquests dos personatges.

Com s'hi acosten, sant Francesc i després Verdaguer, als indrets i paisatges que recorren?

JG. Entenen que la natura és la creació, és l'obra de Déu i un espai que s'ha de venerar. S'hi acosten amb humilitat i respecte, tots dos tenen una actitud de comunió amb el tot, no només amb la resta d'animals i plantes, sinó fins i tot amb els astres, amb la volta celestial. Si hagués de destacar un element comú entre tots dos, seria la capacitat de comunicació amb la resta d'éssers vius. Sant Francesc ho expressa parlant directament amb els animals.

Com la conversa amb el Llop de Gubbio.

JG. El llop en aquella època era la bèstia i el depredador més potent a les muntanyes del centre d'Itàlia. El sant s'hi acosta, parla amb l'animal més salvatge i hi parla amb un to col·loquial. És significatiu. Verdaguer parla més amb les plantes; fins i tot fa parlar les plantes amb Déu. Tots dos es deixen de manies i són capaços de manifestar aquesta comunicació. A vegades amb una gran candidesa, com la predicació als ocells que expliquen els biògrafs de sant Francesc, que Verdaguer presenta amb un poema tendríssim i espectacular...

Són referències antigues, del segle XIII. Com toca interpretar-les?

JG. Malgrat el pas dels segles, forma part de la relació amb la natura, que cal recuperar i valoritzar. Aquest és el missatge més important del llibre: hem de ser capaços de comunicar-nos amb l'entorn amb un to d'igualtat, de fraternitat. El germà arbre, el germà llop, la germana lluna, el germà sol... Cal recuperar aquesta idea d'humilitat i fraternitat.

Al llibre dieu que la proposta de sant Francesc i Verdaguer és "agraïment i generositat".

JG. Tots dos parteixen de la fe i saben que la natura que els envolta és obra del creador. Abans de res se senten agraïts de formar-ne part, de gaudir-la i de viure-la. Un fet intrínsec a tenir fe.

Tots dos són també molt sensibles a l'entorn i practiquen la contemplació poètica.

JG. És clar! Per parlar amb les bèsties, els arbres i les plantes has de tenir una sensibilitat, surt de dins. Estem parlant d'éssers que desgraciadament sempre hem titllat d'inferiors, els hem dominat, els hem sotmès, de vegades els hem exterminat... En canvi, sant Francesc es posa al seu nivell, al nivell de germà. I Verdaguer, que és un franciscà, segueix el seu exemple.

La fe es defineix de vegades com un camí de recerca; però per a qui sap observar ja és un camí de trobada?

JG. La natura facilita aquesta trobada amb Déu. Però sovint la natura és quelcom a disseccionar, planificar, analitzar, interpretar, relacionar... Són verbs que et separen. Tu estàs en un lloc i la natura, en un altre. En canvi, la trobada -que pot ser una trobada interior- fa servir altres verbs, com contemplar, gaudir... La fe ajuda a aquesta trobada, amplia la mirada, et dona

unes altres pautes, et fa sentir en un lloc diferent. Si la natura és la creació de Déu fa que la visquis d'una manera diferent.

Al llibre afirmeu que la fe cristiana i la muntanya es van unir en molts escriptors durant la Renaixença.

MMB. És una redescoberta de la natura, en el fons. Té a veure amb el lligam que les persones sentim amb la terra en la qual hem nascut. I amb la descoberta del paisatge a partir dels romàntics, el paisatge gairebé com a protagonista absolut.

També dieu que "caminar uneix la geografia exterior amb l'interior". Com és en el vostre cas aquesta experiència?

MMB. De molt joves tant en Josep com jo hem sigut excursionistes. Com tothom que va a caminar i igual que els romàntics, primer hi ha la descoberta del país: conèixer, reconèixer, descobrir. Mica en mica, connectar-te amb la natura t'aporta uns grans beneficis. Sempre i quan la teva mirada no sigui només estètica sinó també una mirada que va del dins al fora i del fora al dins. És gratificant i, fins i tot anímicament, és molt positiu.

Així ho defenseu en el vostre llibre?

MMB. La idea del Josep i meva és que nosaltres som natura; l'ésser humà és natura i això és indiscutible. I el mal de l'ésser humà és decantar-se de la natura, només contemplar-la i oblidar-se que hi pertany. Cal entendre que som natura i que no te'n pots distanciar. Al contrari: t'hi has de connectar, l'has de conèixer, l'has d'entendre i has de caminar paral·lelament amb ella. Al cap i a la fi és el que deien sant Francesc, Verdaguer i tants altres!

Parleu de connectar-se amb la natura, però sovint qui s'hi acosta busca desconnectar de moltes altres coses.

JG. Vivim en àrees urbanes, passem la major part del nostre temps sota un sostre, estem poc temps a l'aire lliure, en contacte amb el sol, l'atmosfera i els sons de la natura. Són com dos mons. Parlem de desconexió de tot el que implica la vida a la ciutat. En el fons el més important és aquest sentiment d'unitat, que tot forma part del planeta, de la Terra.

Això qüestiona la majoria de ritmes vitals...

JG. Cada vegada vivim més tancats en caixes. Es tracta de restablir vincles ancestrals: gaudir

de les sortides de sol, passejar a l'aire lliure, encantar-se, badar. Són ritmes que hem perdut. Fins i tot quan fem activitats a l'aire lliure anem amb un cronòmetre, un *gps*, un mapa, la càmera! Hi ha poca predisposició a deixar-se dur per l'espectacle que t'ofereix l'espai natural. Llegir un poema de Verdaguer o alguna història de sant Francesc és una avantsala: et prepara i predisposa a aquesta trobada.

De tots els indrets amb una particular "càrrega espiritual" citats en el llibre, per quin recomaneu començar?

JG. Verdaguer és un amant de les muntanyes. Al costat de la Pica d'Estats, al Pirineu lleidatà, hi ha el Pic Verdaguer. És una excursió preciosa que permet trepitjar un cim que porta el nom del poeta i imaginar-te les passes de mossèn Cinto, amb la seva maleta i el seu paraigües, passant per colls i muntanyes. De sant Francesc, evidentment recomanaria Assís. Pujar a la muntanya del Subasio i passejar pel bosc de *L'ermo delle Carceri*. T'hi pots imaginar l'humil frare amagant-se en una gruta, per protegir-se, contemplar i comunicar-se amb Déu.

“Montserrat té els recursos humans i espirituals per remuntar la crisi present”

Aquest dissabte l'Associació «Cristianisme al segle XXI» va organitzar la xerrada “Els grans abats de Montserrat i la seva acció en favor de la catalanitat” ja prevista en el calendari anual d'Espai Obert. **Bernabé Dalmau**, monjo de Montserrat i director de *Documents d'Església*, va ser el ponent de la Jornada a la sala d'actes de «Cristianisme i Justícia» de Barcelona. A més del repàs històric, el va pare Bernabé va tancar la xerrada amb un reflexió sobre el moment present que viu Montserrat, després d'haver-se denunciat el mal perpetrat per un dels membres de la seva comunitat. Aquesta és la seva aportació que va llegir literalment:

Hem repassat pinzellades de la història contemporània de més d'un segle. Entorn de la figura dels abats de Montserrat he intentat il·lustrar com l'actuació de cadascun d'ells ha esdevingut una aportació positiva a la vida de Catalunya.

Si, segons la dita, darrere un gran home hi ha una gran dona, no m'avergonyeixo de dir que darrere un gran abat hi ha una gran comunitat. Al capdavant l'abat és elegit per la comunitat, la comunitat afaïçona el seu futur abat, i l'abat porta endavant el destí individual i col·lectiu dels monjos.

La història recent de Montserrat, marcada per gairebé mil anys d'espiritualitat benedictina, s'ha desplegat al voltant del santuari de la Mare de Déu que, en ser proclamada patrona de les diòcesis catalanes, ha configurat també la catalanitat de la comunitat. L'acció dels abats ha influït des de la responsabilitat cristiana sobre molts aspectes del pensament i de l'acció de la societat catalana. Però tant la projecció externa de cadascun dels abats com del treball dels monjos no se sostindria únicament per ideals patriòtica, polítics o culturals. L'aspiració noble del candidat

a monjo no pot ser altra que la recerca de Déu. Uns objectius merament cívics, no sobrenaturals, no permeten el manteniment d'una vocació monàstica. Els monjos i també el monjo que és l'abat té la seva trajectòria personal de creient, amb alts i baixos en la vida de fe, i amb el seu delicat encaix en el teixit comunitari.

La Regla benedictina, amb el realisme que li ha permès una extraordinària difusió durant catorze segles, ja preveu que la missió de l'abat no és tirania sobre ànimes sanes sinó cura sobre ànimes malaltisses. Per això les llums i les ombres conviuen en les persones dels monjos, i l'esmentat encaix entre persona i comunitat provoca moments de crisi. Tots els abats que he descrit han tingut moments crítics en la vida de comunitat. A vegades per influx d'esdeveniments externs a la comunitat: eclesials, polítics, socials. D'altres vegades ha produït crisi l'evolució de les idees que donen sentit a la manera d'encamar la vida monàstica en un moment determinat. També pot sacsejar la comunitat el desgast de les persones o dels mètodes que fins aleshores havien afavorit el creixement del teixit comunitari. A fi de comptes, a la comunitat sempre li cal fer el discerniment per trobar la voluntat de Déu.

Montserrat és monestir, santuari i muntanya. Com diu Jesús, «no es pot amagar una ciutat posada dalt d'una muntanya». Per això, tot el que Montserrat diu o fa, amb encert o amb error, té una gran projecció. Aquests dies la llum pública posa els focus en els innegables errors, per bé que també caldria matisar que hi ha hagut canvi de paradigma al llarg de mig segle sobre com enfocar el ministeri de pastor propi de qualsevol responsable eclesial. I els ajustaments i les correccions són necessaris. Sense caure en justificacions gratuïtes ni en triumfalismes ultrapassats que Montserrat no necessita, sí que em veig amb cor d'afirmar humilment que la comunitat actual té, en la seva pobresa, els recursos humans i espirituals per remuntar la crisi present que, sigui dit de pas, ha cohesionat encara més els monjos del moment present, en la seva pluralitat i en el seu ideal de fer entre tots el pla que Déu ens suggereix. Pla que les diverses generacions han intentat aportar des de Montserrat envers l'entorn català i universal que n'espera llum per als cors i força per a viure.

«El present de Montserrat —escrivia recentment un periodista que en vigílies de Nadal va entrevistar llargament sis monjos de diverses

promocions i responsabilitats comunitàries— és una oportunitat per explicar el que és: una acollidora família de monjos amb una intensa vida intel·lectual i espiritual, i amb una escolania que és un referent mundial, no només en el terreny artístic, sinó també en l'acadèmic i personal. També pel que fa a la seva transparència en tots els sentits... La societat catalana vol seguir sentint-se orgullosa de Montserrat, pel qual hi ha un gran respecte i estima. És un referent molt transversal, no sols entre els creients. A les portes del mil·lenari, Montserrat té molt a oferir. No tinc cap dubte que d'aquesta sotragada un cop més en sortirà enfortit» (I. Aragay, *Ara*, 3 febrer de 2019).

Els abats de Montserrat i la catalanitat

En la part històrica de l'exposició, Bernabé Dalmau va defugir el tractament d'historiador i es presentà com un tastaolletes a l'hora d'exposar el tema. Segons ell, potser hauria calgut parlar d'altres abats començant des del segle XV, quan Montserrat assolí la independència de Ripoll (1409), sota l'abadia del qual havia nascut per voluntat de l'abat **Oliba**, també bisbe de Vic, l'any 1025, a partir de l'ermita de Santa Maria que havia donat **Guifré el Pilós** l'any 880 o abans al

monestir de Ripoll. Aviat, doncs, se celebrarà el mil·lenari.

Però el seu discurs va abraçar només des de la restauració de Montserrat, bandejant la destrucció, ocupació i el saqueig dels tresors i l'incendi de **Suchet** durant la Guerra del francès l'any 1811 -si no hagués estat fortificat, les tropes potser haurien passat de llarg-, i l'abandonament del lloc pels monjos a causa de la desamortització de 1835, quan se suprimiren els ordes religiosos masculins que no tinguessin finalitats socials com l'ensenyament o la sanitat. De 1835 a 1844 no hi hagué cap monjo al Monestir, ni ermitans ni preveres de vida contemplativa que hi havien fet estada. Els monjos s'havien escampat i havien fet de sacerdots o de rectors de parròquies arreu. Quan el 1844 es reobre el santuari i es reconstrueixen les capelles els monjos no podien figurar jurídicament com a tals.

Començà aleshores a parlar dels abats en quatre etapes històriques: la dels abats **Miquel Muntadas i Romaní** (1858-1885) i **Josep Deàs i Villa** (1885-1913); la d'**Antoni M. Marcet i Poal** (1913-1946) i la d'**Aureli M. Escarré** (1946-1966); la de

Gabriel M. Brasó i Tulla, abat coadjutor (1961-1966); i la dels darrers abats **Cassià M. Just i Riba** (1966-1989), **Sebastià Bardolet i Pujol** (1989-2000), **Josep M. Soler** des del 2000.

Muntadas i Deàs

Presentà l'abat **Muntades** com un home tenaç, que va refer el Santuari (recuperat per l'abat **Blanch**) per la seva devoció a la Mare de Déu, més que no pas la vida monàstica, ja que no podien figurar com a monjos. Davant la impossibilitat de renovar la congregació de Valladolid, uní el monestir a la Congregació internacional de Subiaco el 1882 (encara hi pertany i n'han estat superiors Brasó i d'altres monjos montserratins). El 1884, aconseguí de l'estat el permís per a la instauració d'un noviciat. Fundà el «Seminario de misioneros de ultramar» per enviar capellans a les colònies espanyoles.

El 1880, amb l'ajut de **Jacint Verdaguer** i homes tan diferents com **Jaume Collell** i **Fèlix Sardà i Salvany**, organitzà les festes del mil·lenari de la troballa de la Mare de Déu i la van fer el símbol de Catalunya, participant del moviment de la Renaixença i amb molt ressò a la premsa que reuní al santuari milers de pelegrins. Encara el

1881 va assolir fer-la patrona de les diòcesis de catalanes, Andorra i la Franja de ponent, incloses (però no patrona de Catalunya, per susceptibilitats polítiques, malgrat la inscripció «Patrona Catalauniae» (falsa) del cambril amb la imatge de **Lleó XIII** amb l'abat. També aconseguí la celebració de la festa el darrer diumenge d'abril, finalment fixada el dia 27, quan se celebrava el 8 de setembre, i que el santuari fos considerat diocesà, nacional i internacional. Va escriure diverses obres, entre les quals *Montserrat. Su pasado, su presente y su porvenir* (1871), que, potser, encara no ha estat superada.

De l'abat **Deàs**, administrador o «majordom» en temps de Muntadas, destacà la seva tasca constructora (acabà el Cambril i l'església, edificà les cel·les de Nostra Senyora) i missionera. A Manila, on residí del setembre de 1895 al març del 1897, bastí un Col·legi benedictí avui amb tres campus i més de 6.000 alumnes, universitats incloses, de manera que es pot dir que els benedictins tenen el col·legi més petit (el de l'Escolania montserratina) i el més gran a les Filipines. No es pot dir pas, tanmateix, que entengués gaire la catalanitat, vist que algunes vegades l'abat fins i tot es dirigia als monjos en castellà «*porque quedaba mejor*».

Marcet, Escarré i Brasó

Ja de la segona tongada d'abats, destacà que **Marcet**, amb les edificis refets -s'ajudà de col·laboradors com **Puig i Cadafalch** per la reconstrucció material del santuari- es pogué dedicar més i millor a la comunitat i a la tasca cultural i espiritual del monestir, ja que coneixia monestirs europeus com l'alemany Mary Lag, ajudat per d'altres companys, als quals es van poder dedicar a diferents especialitats. Entre aquests companys, entre d'altres, destacaren **Bonaventura Ubach**, impulsor amb **Gregori M. Sunyol**, de la *Bíblia de Montserrat* i del museu bíblic, amb compres que feia durant els seus quaranta anys a Terra Santa i de professor a Roma (adquirí una pintura sense saber que era un Caravaggio); **Anselm Albareda**, que **Pius XI** nomenà Prefecte de la Biblioteca Vaticana, arribà a cardenal i és autor d'una *Història de Montserrat*; Gregori M. Sunyol, promotor de la Biblioteca gràcies a donacions i compres a particulars.

Marcet promogué l'ús del català tant com a llengua de relació dins el monestir com en la consideració del català com a llengua de cultura habitual. L'any 1906 inicià *Revista Montserra-*

tina restaurà la impremta del monestir (1918) i impulsà diverses publicacions, com ara *Analec-ta Montserratensia*. El 1915 patrocinà el Primer Congrés Litúrgic de Montserrat, que suposà per a l'església catalana un revifament de la litúrgia i un apropament als corrents innovadors centre-europeus de l'època.

Durant la primera Dictadura va saber jugar políticament contra els decrets relacionats amb la predicació en català, la catequesi, la llengua als seminaris i amb signes de denotaven progressisme i catalanitat com els ornaments litúrgics, la pronúncia romana del llatí o l'impuls a l'escolania. L'any 1931 celebrà el novè centenari de la fundació del monestir, que coincidiren amb el cinquantenari de la coronació de Mare de Déu com a patrona de Catalunya. Encara inaugurà els museus i restaurà l'església romànica de Santa Cecília. La guerra civil (1936-39) significà un nou abandonament del monestir. Sortosament, el Govern de Catalunya preservà Montserrat del saqueig i la destrucció, tot i que a partir del 1937 s'emprà d'Hospital militar de campanya. La guerra suposà 23 monjos morts, dels quals 20 han estat declarats beats i 16 despulles d'aquests reposen a la cripta.

Arribats a aquest punt el conferenciant oferir dues anècdotes. Una, la seva cel·la actual coincideix amb l'habitació de la cuinera del Comissari de la Generalitat, el qual, convençut de la destrucció final del Monestir, en va fer una preciosa descripció detallada per escrit, que ha publicat el pare **Raguer**. Dues, davant la brama que **Franco** volia donar el monestir a alguna altre orde religiosa, Escarré, que havia aconseguit passar a Itàlia, i dos monjos més, aconseguiren un permís a Saragossa per traslladar-se a Montserrat, on arribaren el 27 de gener del 39, abans de les tropes franquistes, de manera que van ser els monjos a rebre-les i no a l'inrevés, vist que les autoritats militars arribaren un parell de dies després.

El 1941 Marcet demanà un coadjutor i la comunitat elegí **Aureli M. Escarré**, que tenia 32 anys i seria el seu successor. **Escarré** decidí renovar la comunitat enviant monjos a fer estudis a l'estranger i donant suport decidit a les recerques en els camps de la litúrgia, de la Bíblia i de la cultura en general. Alhora, després de suprimir els vestits postissos de la imatge de la Verge i gràcies al pare d'**Albert Franquesa**, Sagristà major, va promoure la cerimònia de l'entronització de la Mare de

Déu de Montserrat el 27 d'abril de 1947, un dels primers actes de reafirmació nacional, promogut per la comissió Abat Oliba. Eren temps, encara de bones relacions amb Franco i la seva muller. Volia el major esplendor per a l'abadia, recuperà el fons de la Biblioteca i aconseguí que els seus abats poguessin portar solideu com els bisbes.

Es relacionà amb l'escoltisme de mossèn **Batlle** i el portà a Montserrat. Va fer possible l'existència de publicacions catalanes com *Germinabit*, *Serra d'Or*, *Qüestions de Vida Cristiana*, *Studia Monastica* -cosa que el va fer topar sovint amb el ministre **Fraga Iribarne**- i acollí tota mena d'iniciatives, cosa que el va anar fent xocar sovint amb el govern de Franco; es va anar tornant catalanista i la seva postura crítica el convertí en un símbol i representant de l'Església catalana. Gaudí d'un gran predicament fins al punt que gosà comentar a **Pau VI** que el nomenament de **Marcelo González** per a la diòcesi de Barcelona havia estat un **error**.

Des de 1961 Escarré tenia com a coadjutor l'abat **Brasó**. El 14 de novembre de 1963, unes declaracions seves **publicades** al diari francès *Le Monde*, recolzades en l'encíclica *Pacem in terris*, on deia

que el règim de Franco estava allunyat de la doctrina social de l'Església, causaren furor. Hi demanava que el poble pogués triar el seu govern, garantir la llibertat de premsa, la fi del guerracivilisme i la defensa de la llengua catalana. Pressionat perquè sortís de Catalunya des del 1965 residí al monestir de Viboldone. L'any següent el govern l'obligà a renunciar al títol d'abat. Fou dut a morir a Barcelona i està enterrat a Montserrat. El substituí l'abat **Brasó**, que també ho fou de Subiaco, i que, per Dalmau, constituïa el tercer bloc de la història dels abats. Destacà com a liturgista, arqueòleg i escriptor. Entre els seus llibres, *Litúrgia i Esperitualitat*, traduït a diversos idiomes. Va viatjar per quasi tot el món. Fou designat membre de la Reforma de les Cerimònies Papals. El 1969, Pau VI, el cridà a Roma perquè li dirigís els exercicis espirituals.

Els abats més recents

Cassià M. Just inicià el darrer bloc d'abats contemporanis. Organista i gran director espiritual, continuà la línia d'Escarré i gosà demanar a les jerarquies eclesiàstiques més obertura en la línia del Vaticà II. Defensor acèrrim dels drets humans, s'enfrontà n diverses ocasions als governadors civils de Barcelona i acollí la troba-

da d'intel·lectuals, artistes i professionals l'any 1970 reunits en protesta al consell de guerra contra sis militants d'ETA amenaçats de pena de mort (procés de Burgos). Dalmau explicà que ell es trobava estudiant a Estrasburg i el Manifest dels intel·lectuals arribà a les emissores i diaris francesos de tot tipus com *Derrières Nouvelles d'Alsace*. Malgrat les crítiques de certs sectors, li sortí bé fins al punt de rebre el recolzament del Papa mateix en demanar-li que Montserrat seguís actuant com un gran centre d'acollida de tothom. L'abat va fer costat a d'altres protestes antifranquistes com la Marxa per la Llibertat, a la família de Salvador Puig Antich (1974) i a les vagues de fam de Lluís M. Xirinacs, una de les quals, durant l'agonia de Franco, viscuda amb els Captaires de la Pau a Montserrat mateix. Era un gran polític.

Durant el seu mandat, gràcies al nunci **Dadaglio**, s'aconseguí que tots els bisbes de les diòcesis catalanes fossin catalans d'origen (ara n'hi ha tres de valencians, un d'aragonès i un mallorquí) a més del document de la conferència tarraconense *Arrels cristianes de Catalunya* (1985), on s'afirma clarament que Catalunya és una nació, després del qual, els documents dels bisbes catalans han

passat del tot desapercebuts: en *Al servei d'aquest poble* (2011), l'afirmació de la nació catalana va en una nota. Poc després va fer unes **declaracions** criticant la postura de l'Església vers l'ús dels anti-conceptius, declarant-se'n partidari. També va demanar a les autoritats catòliques una revisió de la postura social vers l'eutanàsia i l'homosexualitat. El 1989 va renunciar al càrrec d'abat. Així i tot, va crear la Fundació Cassià Just Recerca i Desenvolupament, que té per finalitat la integració social i laboral de persones amb discapacitat intel·lectual (1991) i donà suport a **Josep Lluís Carod Rovira** quan fou acusat d'haver mantingut conversacions amb ETA a Perpinyà (2004).

El succeí, **Sebastià Bardolet**, un gran musicòleg, que també fou elegit visitador general de la Congregació Benedictina de Subiaco, fins al 1996. Així i tot, més que cercar cap mena de projecció internacional, volia ser un pare per a la comunitat. Participà al Concili provincial tarraconense, iniciativa del bisbe **Ramon Torrella**, que pel sol fet de reunir durant set caps de setmana 250 persones representatives suposà un gest important. El seu abadiat es caracteritzà per la renovació de nombrosos edificis de l'abadia, entre els quals la basílica del monestir, aca-

bada el 1996. El 1997 creà la *Fundació Abadia de Montserrat 2025* per recaptar fons econòmic. Bardolet renuncià i el 2000 per **Josep M. Soler**, conegut entre els benedictins -és autor de nombroses obres de litúrgia, monaquisme i espiritualitat-, però no pels mitjans d'informació, davant dels quals se'l presentà com deixeble de **Casaldàliga**, com, de fet, ho havia estat a Sabadell. Ha hagut de viure el desmembrament de la diòcesi de Barcelona i el nou encaix del Monestir a la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat. És un gran treballador del dia a dia, molt preocupat per complir la seva missió abacial en el procés que viu el poble català.

Arribat a aquest punt el conferenciant volgué deixar clar que l'objectiu del monjo és el seguiment de Jesús i que amb només objectius cívics la vida monacal no seria possible d'aguantar-se, però volgué oferir i explicar sis paràmetres o característiques de fons que afavoreixen el posicionament catalanista de Montserrat:

-l'arrelament al territori o vot d'estabilitat; es professa per a un monestir particular. No és el mateix ser benedictí de Montserrat que del Valle de los Caídos;

-la continuïtat de la comunitat: malgrat canviïn dirigents o els monjos es formin a l'estranger, tothom sap que Montserrat té el mateix esperit acollidor, de manera que pot rebre visites de líders de diferents partits polítics o del Síndic de Greuges, com no fa gaires dies van acollir;

-el fet de tractar-se d'un grup nombrós (no tan com els claretians o jesuïtes), però és sabut que té diferents línies de treball i és fidel a la nació;

-el tarannà de cordialitat i llibertat interna i externa de cara a la pastoral (internament els monjos poden disposar d'internet o de la sala de Tv durant tot el dia, nit inclosa);

-el funcionament democràtic de la mateixa comunitat malgrat la falta de democràcia eclesial, que subratlla els valors comunitaris;

-la tradició d'alçada intel·lectual que allunya la comunitat de qualsevol fonamentalisme.

El Monestir de les Avellanets tanca el 2018 superant els 30.000 visitants

Això significa un augment de més de 3.000 persones respecte l'any anterior. Són persones que han emprat algun dels diferents serveis del monestir i/o han participat en alguna de les activitats que s'hi organitzen. Aquest creixement el consolida com un dels principals punts de referència i dinamitzador socioeconòmic de la Noguera. Un dels punts forts del Monestir de les Avellanets és la diversitat de serveis i activitats que ofereix al visitant. Aquest 2018 s'hi han allotjat gairebé 9.000 persones.

MONESTIR DE LES AVELLANETS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Miquel Calsina, nou director de la revista Qüestions de Vida Cristiana

Pren el relleu de Francesc Torralba i Roselló. Nascut a Torroella de Montgrí (1970), Calsina és prevere de la diòcesi de Girona, professor de la Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna-URL i del Màster en Diàleg Interreligiós de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona, i també forma part del Consell Assessor per a la Diversitat Religiosa de la Generalitat de Catalunya, a més de pertànyer al Patronat de la Fundació Joan Maragall i al Grup de Reflexió sobre Teologia i Pensament de la Facultat de Teologia de Catalunya.

FUNDACIÓ JOAN MARAGALL-CR | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Claret Barcelona: tolerància zero amb els abusos

El director del Col·legi Claret Barcelona, Vicenç Barceló, explica com ha actuat el centre tan bon punt ha tingut coneixement d'uns presumptes abusos per part d'un professor a un alumne de l'escola. "Posem per davant la presumpció d'innocència; però també apostem per una tolerància zero quan hi hagi actuacions que puguin afectar la llibertat i la dignitat de les persones, i més quan parlem d'infants", diu Barceló. Se suma així a la preocupació i fermesa que els missioners claretians han expressat davant possibles casos d'abusos a menors.

CLARETIANS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Barcelona acull el I Congrés internacional sobre famílies i infància en situació de vulnerabilitat

Les polítiques de protecció social davant situacions de pobresa, els drets de la infància i la família en situacions de vulnerabilitat social i l'educació i apoderament de les famílies són algunes de les principals qüestions que abordarà el I Congrés Internacional sobre intervenció socioeducativa amb famílies i infància en situació de vulnerabilitat. Promogut per la Fundació Pere Tarrés, tindrà lloc l'1 i 2 d'abril i pretén fomentar la participació i transferència de programes i actuacions d'intervenció i incloure la mirada internacional.

FUNDACIÓ PERE TARRÉS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Zollner presenta la Trobada sobre la Protecció de Menors del Vaticà

El 85% dels nens de l'Orient Mitjà i del cinturó nord-africà són víctimes de la violència: ferits en el cos, la ment i l'ànima pels abusos sexuals, la guerra, el terrorisme, el reclutament forçat en les milícies de nens i la manca de justícia a tots els nivells. **Hans Zollner** va preguntar "Qui parla d'aquests 85.000.000 de nens?" dimarts a Roma. El jesuïta, membre del comitè organitzador de la cimera sobre la protecció dels nens en l'Església que tindrà lloc al Vaticà, va contestar: "Ningú". Però el coneixement, la consciència és el primer pas decisiu per afrontar aquest drama.

VATICAN NEWS | [LLEGIR AL WEB](#)

Els bisbes demanen "magnanimitat" i "gestos concrets per a la reconciliació"

A l'inici dels judicis dels polítics i líders socials catalans, els bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense han fet una breu declaració en la que asseguren que el moment polític i social demana "diàleg, respecte mutu i magnanimitat en la recerca de gestos concrets per a la reconciliació". Els bisbes de Catalunya asseguren que el judici "té una gran transcendència per a la convivència del nostre país". I demanen "una actitud de diàleg" com a manera "de superació per continuar construint una societat en solidaritat, en pau, en llibertat i en justícia".

REDACCIÓ CR | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Catalunya, la primera comunitat que regularà la festa musulmana del xai

Dg, 09/02/2019 | El Periódico

Mans Unides de Solsona destina 120.000 euros a dones africanes

Dg, 10/02/2019 | Regió 7

Ipcena adverteix que ja no es poden tocar les cigonyes que nien a la Catedral de Lleida

Dg, 10/02/2019 | La Mañana

L'Església catalana fa examen de consciència

Dl, 11/02/2019 | TV3

Montserrat estrena la restauració del claustre neoromànic i l'atri

Dc, 13/02/2019 | Regió 7

Dos monjos 'Mil·lennials' triomfen a YouTube explicant la seva vocació

Dc, 13/02/2019 | La Vanguardia

Diversos exalumnes dels Claretians acusen d'abusos un exprofessor de religió

Dij, 14/02/2019 | 324

Les tres campaneres de Santpedor: la quarta generació d'un ofici "familiar"

Dij, 14/02/2019 | CCMA

Dilluns 18 de febrer

- **Nova estàtua 'Jesús sense sostre'**. 13 h. Organitza Hospital de Campanya Santa Anna. Barcelona.
- **Joan Safont comenta l'actualitat del mes**. 19 h. Fundació Joan Maragall. Barcelona.
- **Dona i musulmana: doble discriminació, amb Fàtima Hassoun**. De 19 a 30:30. Centre cívic Pati Llimona. Barcelona.

Dimarts 19 de febrer

- **Presentació del llibre 'Art i blasfèmia', de Lluís Quintana**. 19 h. Llibreria Laie. Barcelona.
- **Educar i consentir**. De 20 a 21 h. Parròquia Santa Maria Igualada.
- **Alguns paràmetres que no ho expliquen tot, amb Ramon M.**

Nogués. 21:30 h. Parròquia de la Mare de Déu de la Bonanova. Barcelona.

Dimecres 20 de febrer

- **Cap a una Església evangèlica, pobra, ecumènica i fraterna**. Dimecres 20 i dijous 21 de 9:30 a 18 h. Facultat de Teologia de Catalunya. Barcelona.
- **"Comunicar en temps difícils", V Jornada Salesiana de Comunicació**. De 10 a 18 h. Salesians Martí Codolar. Barcelona.

▪ **La Creació, per David Jou (II)**. 19 h. Auditori de la Facultat Comunicació Blanquerna. Barcelona.

▪ **Dansa contemplativa al monestir**. De 20 a 21 h. Monestir de Sant Pere de les Puel·les. Barcelona.

Dijous 21 de febrer

- **El cristianisme en sis preguntes, seminari de Josep Cobo**. Fins al 6 de març. Cristianisme i Justícia. Barcelona.
- **La Regla de sant Benet i el treball, amb Catalina Terrats, Albert Arqued**. De 10 a 16 h. Monestir de Sant Pere de les Puel·les. Barcelona.
- **Els grans mites en la cultura actual, per Oriol Izquierdo**. 19:30 h. Parròquia Sant Josep. Mataró.
- **Nova mirada vers la Declaració dels Drets Humans**. 20 h. Organitza Àmbit Maria Corra. Restaurant La Lluna. Barcelona.
- **Conferència "Tarkovsky, el cineasta de Déu", per Gemma Cervera**. De 20 a 21 h. Caputxins de Pompeia. Barcelona.

- **Mística i compromís, per Enric Tubert.** 20:30 h. Locals de catequesi de la parròquia de Santa Maria dels Turers. Banyoles.

Divendres 22 de febrer

- **Meditació conscient amb la llana.** Fins diumenge. Monestir de les Avellanes. Os de Balaguer.
- **Estimar i perdonar. Camí d'alliberament, amb Eduard Fonts.** Fins diumenge. Cova de Sant Ignasi. Manresa.
- **Curs de dansa contemplativa a l'escola i la catequesi.** Fins diumenge. Cova de Sant Ignasi. Manresa.
- **Audició comentada del "Rèquiem" de Mozart, per Oriol Pérez Treviño.** 16 h. Sala Santa Cecília de Montserrat - Espai d'Art Sean Scully. Marganell.

- **Convivència per a joves.** De 18 h fins diumenge 24 a les 16 h. Monestir Mare de Déu de les Neus | Convent de Santa Clara. Tortosa.

- **Pregària de Taizé.** De 20 a 21 h. Caputxins de Pompeia. Barcelona.

- **Vetlla de pregària de joves.** 21:45 h. Parròquia de Maria Auxiliadora (Salesians). Sant Boi Llobregat.

Dissabte 23 de febrer

- **El Senyor dels Anells i els textos bíblics, per Jaume Fontbona.** 10:30 h. Seminari Conciliar de Barcelona.

- **Magníficat, de Rutter, i Glòria, de Guinovart.** 12 h. L'Auditori de Barcelona - Sala Pau Casals. Barcelona.

Diumenge 24 de febrer

- **Magic Line Barcelona.** Organitza OH Sant Joan de Déu. Arribada: Pla de la Catedral de Barcelona.

- **El goig de meditar.** 10 h. Organitza Camí Endins. Parròquia de Sant Pacià. Barcelona.

- **Presentació del llibre 'L'Eduard i jo', de M. Àngels Miró.** 17:30 h. Església de Sant Gaietà - Pares Teatins. Barcelona.

- **Missa "Prudentes Vírgenes", d'Alfonso Lobo.** 19 h. Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes. Barcelona.

- **Magníficat, de Rutter, i Glòria, de Guinovart.** 19 h. Auditori de Girona - Sala Montsalvatge.

Avui hem rebut amb tristesa la notícia de la mort de l'escultor matoroní Manuel [#Cusachs](#), artista molt vinculat a [#Montserrat](#), on hi ha diverses obres seves. Expressem el nostre més sentit condol als amics i familiars. Catalunya perd un dels seus millors escultors

12:17 · 15 febr. 19 · [Twitter Web Client](#)

L'estudi Joves, Religions, Influencers i Tecnologia del [@ObsBlanquerna](#) i l'Ajuntament de Barcelona investiga la influència de la religió digital pels joves. Molts d'ells troben els seus referents a les xarxes. Quina responsabilitat ser influencer! [pregaria.cat/claraboia/crea...](#)

13:05 · 15 febr. 19 · [Hootsuite Inc.](#)

Els alumnes de primer cicle d'ESO han dedicat part dels projectes de Faig a treballar diversos objectes relacionats amb el tricentenari de la mort de Sant Joan Baptista de la Salle.

[#SomLaSalle](#) [#MiraMésEnllà](#) [#300LaSalle](#) [@lasallearlep](#) [@LaSalleCat](#)

16:50 · 13 febr. 19 · [Hootsuite Inc.](#)

Molt feliços! La totalitat de l'obra de l'artista Josep M. Subirachs a la Sagrada Família ha estat declarada Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN)! Enhorabona, [@EspaiSubirachs](#)!

14:02 · 12 febr. 19 · [Twitter Web Client](#)

Felicitem als 97 joves que a principis d'aquest mes van rebre el Sagrament de la [#Confirmació](#). En aquesta celebració, compartida entre [@Casal_Loiola](#) i Jesuïtes Educació, hi havia nombrosos alumnes de la nostra xarxa, dels centres de [#JECasp](#), [#JEGràcia](#), [#JESStGervasi](#) i [#JESarrià](#).

17:00 · 12 febr. 19 · [SocialElephants](#)

La frase [#SUMMEM](#) de la setmana

10:01 · 13 febr. 19 · [Hootsuite Inc.](#)

Avui, cap a Lleida! Aquesta tarda s'inauguren les VI JORNADES PEDAGÒGIQUES del Col·legi [@maristeslleida](#). Pedagogia, reflexió... La xerrada inaugural, a càrrec de [@fedemalpica](#) a les 18.00. No t'ho perdís! [bit.ly/2GHY9Nn](#) [#MaristesInnova](#)

11:13 · 15 febr. 19 · [Twitter Web Client](#)

Coneixem de prop "La Croix" [@LaCroixInt](#) de la mà del seu director, Guillaume Goubert

▲ Afers religiosos | 9 més

[Mai s'ha aconseguit res gran sense entusiasme] A la Fundació ens impliquem, apropant-nos als altres amb ENTUSIASME i honestat. I és que l'entusiasme, juntament amb l'educació, el compromís i la responsabilitat, forma part del nostre tarannà.

[#TarannàPereTarrés](#) [#TarannàFPT](#)

12:49 · 12 febr. 19 · [Twitter Web Client](#)

[.@Pontifex](#): "A milers de nens se'ls roba la infància obligant-los a combatre en conflictes armats. Aturem aquest crim abominable" [#ChildrenNotSoldiers](#)

14:53 · 12 febr. 19 · [Twitter for iPhone](#)

CATALUNYA RELIGIÓ

Resum en paper de la setmana. ISSN 2604-7012. Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat

Director: Jordi Llisterrí i Boix. **Redacció:** Joan B. Galí, Laura Mor i Glòria Barrete. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, David Casals, Lucía Montobbio, Alba Sabaté. **Adreça:** Carrer Nàpols 346, 2n E. 08025 Barcelona. **Telèfon:** 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Eduard Ibañez (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Carles Armengol, Ignasi Garcia i Clavel, Núria Iceta, Manuel Manonelles, Anna Vilà.

AMB EL PATROCINI DE

ENTITATS COL·LABORADORES

